

УДК 327:355.48(477:470)“2022.02/...”

РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ГЕОПОЛІТИКУ У СВІТІ

Михайленко Я. Р.

Науковий керівник – к.і.н., доц. Бадєєва Л. І.

Харківський національний університет радіоелектроніки,

каф. українознавства, м. Харків, Україна

тел. +380662714904

The purpose of this research is to assess the threats and challenges posed by the Russian-Ukrainian war to international systems, for example, the international security system and the international legal system, as well as to the statehood and sovereignty of Ukraine. The author also demonstrates the relationship between the methods of warfare and the dangerous consequences that can be caused. This publication aims to describe methods to prevent irreversible consequences that will have an impact on all countries of the world.

Тема російсько-української війни є актуальною, бо у Кремлі досі не можуть прийняти факт того, що Україна є незалежною державою. Для Російської Федерації війна з Україною є ідеальним способом подолання нефункціональності її системи. Справа в тому, що відносно дешеві засоби та невеликі втрати забезпечують виживання, а також дають можливість постійно впливати на інших геополітичних гравців і на формування тенденцій у геополітичному середовищі [1]. Метою цієї публікації є вивчення впливу російсько-української війни на геополітичну ситуацію у світі та міжнародні відносини.

Російська Федерація реалізує стратегію, спрямовану на руйнацію нинішньої європейської системи безпеки, де збройна агресія РФ проти України та знищення її державності є одним з етапів реалізації цієї стратегії. Основною стратегічною метою є створення воєнного конфлікту на східних кордонах держав НАТО та ЄС для їх примушення до переговорів з перегляду європейської системи безпеки в інтересах РФ. Другорядні стратегічні цілі зорієнтовані на зміну воєнно-політичного балансу сил на користь РФ за українським, чорноморським і балтійським напрямками, руйнацію європейської євроатлантичної солідарності. Україна розглядається російською стороною як одна з ключових ланок воєнно-стратегічного, геополітичного, геоекономічного простору європейської системи безпеки [2]. Специфіка нинішньої безпекової кризи значною мірою полягає в тому, що вона розгортається в умовах глобалізації, тобто кардинального підвищення ступеня взаємної залежності суб'єктів міжнародної політики. Це вимагає підвищення рівня міжнародної відповідальності від учасників системи міжнародних відносин.

Внаслідок дій РФ впродовж 2014–2016 років було деформовано систему глобальної та регіональної безпеки, а також чинну систему

міжнародного права. Майже всі міжнародні гарантії безпеки для України (зокрема в межах Будапештського меморандуму) виявилися недієздатними в умовах, коли агресором виступив один із гарантів — Російська Федерація [3].

Очільник Кремля 24 лютого 2022 року оголосив про «спеціальну воєнну операцію» на території України. Він намагався виправдати вторгнення в Україну «розширенням НАТО на схід», «необхідністю захисту російськомовного населення Донбасу від діючого політичного режиму України». До того ж було заявлено ультиматум до української сторони: нейтральний і без'ядерний статус України, демілітаризація, денацифікація, визнання окупованого Криму та суверенітету так званих ДНР і ЛНР. Проте «спеціальна воєнна операція» в Україні має всі ознаки повномасштабної війни на кшталт тієї, яку вела гітлерівська Німеччина проти СРСР та інших держав світу у середині ХХ століття. Наразі масовані агресивні дії збройних сил РФ, ракетні та авіаційні удари по містам та місцевим територіальним громадам, критичній, економічній і соціальній інфраструктурі, адміністративним і політичним центрам України спрямовані проти цивільного населення для його залякування і провокування паніки в країні. У такий спосіб російська сторона намагається досягти мети щодо підризу легітимності української влади, волі народу і національних військових формувань до чинення опору збройним силам РФ. Політичними цілями РФ у війні є зміна політичного режиму в Україні, що має забезпечити надалі зміну зовнішньополітичного і воєнно-політичного курсів України, і насамкінець повернення України в зону геополітичного панування Росії. Білоруське державне керівництво, виконуючи союзні зобов'язання перед РФ та надаючи Росії територію Республіки Білорусь (РБ) для здійснення збройної агресії проти України опосередковано стало причетним до воєнних злочинів проти Української держави [2].

Таким чином, російська агресія створила багато загроз для України, але це не зламало національний дух та громадяни міцно стоять на захисті своєї держави.

Список використаних джерел:

1. Nikolaienko N. Russian aggression as a challenge in the sphere of Ukraine's national security. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2021. No. 1 (9). P. 273–283.

2. Російсько-українська війна: особливості реалізації загроз державному суверенітету України та перспективи виходу з війни / М. Шевченко та ін. *Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського*. 2022. № 2(75). С. 6–15.

3. Проноза І. І. Гібридна російсько-українська війна як загроза європейській безпеці. *S.p.a.s.e. № 1/2016*.